

Informace ze zdravotnictví Středočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha
31.7.2005

4

Mzdy ve zdravotnictví ve Středočeském kraji v roce 2004

Salaries in the health services in the Středočeský region in 2004

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o mzdách ve zdravotnictví ve Středočeském kraji v roce 2004 obsahuje údaje o průměrných měsíčních mzdách a počtech zaměstnanců ve zdravotnických zařízeních v členění podle kategorií zaměstnanců, zřizovatele a území. Zahrnuje také srovnání s předchozím rokem a ČR.

Summary

Information on salaries in the health services in the Středočeský region in 2004 contains data about average monthly salaries and numbers of employees in health establishments by category of employees, by founder and by territory. Includes also comparison with the previous year and with the whole CR.

V této publikaci jsou zpracovány informace o vývoji a struktuře mezd zaměstnanců ve zdravotnictví Středočeského kraje v roce 2004. Předkládané informace jsou výsledkem dvou statistických zjišťování:

Prvním je šetření čtvrtletním statistickým výkazem o zaměstnancích a složkách mezd za zdravotnická zařízení, která uplatňují pro odměňování svých zaměstnanců zákon č. 143/1992 Sb., a navazující nařízení vlády ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 143/1992 Sb.). Uvedený zákon je určen pro organizační složky státu a příspěvkové organizace.

Druhým je zjišťování statistickým výkazem o zaměstnancích a složkách mezd s pololetní periodicitou za zdravotnická zařízení, která uplatňují pro odměňování svých zaměstnanců zákon č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Statistická zjišťování byla přizpůsobena zákonu č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních, ze kterého vyplývají nové kategorie zdravotnických pracovníků. Protože jejich vymezení se od dřívějších kategorií liší, nejsou uváděná data plně srovnatelná s předchozími roky.

Vývoj mezd v příspěvkových zařízeních a organizačních složkách státu

V příspěvkových zdravotnických zařízeních a organizačních složkách státu bylo v roce 2004 ve Středočeském kraji zaměstnáno celkem 10 220 pracovníků (průměrný evidenční počet přepočtený podle délky úvazku). Proti předchozímu roku jejich počet klesl o 1 239, tj. o 10,81 %.

Průměrná měsíční mzda zaměstnanců uvedených zdravotnických zařízení Středočeského kraje (odměňujících dle zákona č. 143/1992 Sb.) dosáhla v roce 2004 18 246 Kč. Proti roku 2003 se zvýšila o 830 Kč, což představuje nárůst v průměru o 4,77 %. Velká část jejího zvýšení byla dána zvýšením průměrného tarifního platu zaměstnanců o 844 Kč na 10 683 Kč, tj. o 8,58 %. Nařízením vlády č. 330/2003 Sb. došlo k rozšíření počtu platových tříd z 12 na 16 a tím i změny výše tarifní mzdy v jednotlivých třídách. Z grafu uvedeného v příloze vyplývá, že největší počet zaměstnanců ve zdravotnictví Středočeského kraje je zařazen do třídy 8 a to 30 %.

Ve srovnání s růstem průměrné mzdy zaměstnanců v obdobných zdravotnických zařízeních v celé republice byla absolutní výše v roce 2004 proti průměru v ČR nižší o 718 Kč, tzn., že dosáhla 96 % mzdy v ČR. Stanovit příčiny nižší průměrné mzdy ve Středočeském kraji by vyžadovalo hlubší rozbor, avšak jedna z příčin by jistě byla rozdílná druhová struktura zdravotnických zařízení kraje. Vzhledem k poloze tohoto kraje a jeho organizačnímu uspořádání, je zde absence vysoce specializovaných pracovišť, která obvykle sídlí v krajských městech. Tato pracoviště, kde je předpoklad vyšších mezd odborných pracovníků jsou pro obyvatele Středočeského kraje dostupná v hlavním městě Praze.

Porovnáme-li vývoj průměrné mzdy jednotlivých kategorií pracovníků, pak nejvyššího růstu dosáhly mzdy lékařů, a to o 11,73 %, i přesto je o 1,39 % nižší než je celorepublikový průměr. Růst mezd farmaceutů se v roce 2004 zpomalil na 6,61 %, avšak byl rychlejší ve srovnání s růstem v ČR o téměř 4 procentní body. Mzdy technickohospodářských pracovníků zaostávaly za průměrem jejich kolegů v ČR, a to o 2,09 %, přestože jejich průměrná mzda v roce 2004 vzrostla o 5,41 % na 17 681 Kč.

Přehled úrovně průměrných mezd a jejího vývoje ve zdravotnických organizacích přímo řízených MZ a organizacích řízených územními orgány v kraji a jejich srovnání s obdobnými organizacemi v ČR je uveden v příloze. Ve Středočeském kraji však tvoří tyto skupiny druhově odlišná zdravotnická zařízení. Zatímco velkou část organizací řízených územními orgány tvoří nemocnice, přímo řízenou nemocnici Ministerstvem zdravotnictví nemá Středočeský kraj žádnou. Do vývoje dat v uvedených skupinách zařízení se však promítla změna v organizaci hygienické služby, ke které došlo od 1. 1. 2004. Se zánikem okresů jako správních jednotek zanikly i okresní hygienické stanice řízené územními orgány, naproti tomu vznikl Zdravotní ústav se sídlem v Kolíně, který je přímo řízen MZ ČR.

Vývoj mezd ve zdravotnických organizacích odměňovaných podle zákona o mzdě

Ve zdravotnických organizacích, kde pro odměňování svých zaměstnanců uplatňují zákon č. 1/1992 Sb. bylo v roce 2004 dosaženo průměrné mzdy na 1 zaměstnance 16 068 Kč, což je srovnatelná úroveň s celkovou mzdou v obdobných organizacích zdravotnictví v celé ČR (15 922 Kč). Proti roku 2003 vzrostla mzda o 1 637 Kč, tj. o 11,34 %, proti růstu v ČR, který byl 10,13 %. Nižší úroveň mezd ve srovnání s příspěvkovými organizacemi je dána jednak rozdílnou strukturou zahrnutých pracovníků (v samostatných ordinacích lékařů jsou zaměstnáváni zpravidla pouze nelékařští zdravotničtí pracovníci) a u větších zdravotnických zařízení pak možností odměňovat pracovníky i jinou formou než mzdou. Tuto možnost příspěvkové organizace, vzhledem k přesně daným pravidlům financování, mají silně omezenou.

Vývoj mezd v nemocnicích Středočeského kraje

Většina nemocnic Středočeského kraje byla v roce 2004 ještě stále příspěvková, proto zatím menší část zaměstnanců nemocnic pracovala v zařízeních odměňujících své zaměstnance podle zákona č. 1/1992 Sb. (necelá čtvrtina). K výraznému zvýšení počtu zaměstnanců těchto organizací došlo vlivem sloučení nemocnic v Příbrami a přeměnou právní formy na akciovou společnost.

Průměrné mzdy odborných zdravotnických pracovníků vykazují příspěvkové nemocnice proti soukromým obecně vyšší a to přesto, že průměrná mzda lékařů v nemocnicích odměňujících podle zákona č. 1/1992 Sb. se v roce 2004 oproti roku 2003 zvýšila o 4 656 Kč, tj. o 16,9 % a průměrná mzda lékařů v organizacích odměňovaných podle zákona o platu jen o 3 188 Kč, tj. o 9,8 %.

Zpracovaly: Monika Volodkovičová, Božena Kubíková

ÚZIS ČR, Středočeský krajský odbor
Centrum Lípa, Seydlerova 2451, 158 00 Praha 5
tel.: 251 627 242
e-mail: volodkovicova@uzis.cz; kubikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Použité zkratky zdravotnických pracovníků

Zkratka	Plný název kategorie dle zákona č. 96/2004 Sb.
sestry	všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)
OZPBD	ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti (§ 7 - § 21)
ZPSZ	zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti (§ 22 - § 28)
ZPOD	zdravotničtí pracovníci nelékaři způsobilí k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)
JOP	jiní odborní pracovníci a dentisté (§ 43)

**Průměrný počet pracovníků a průměrná měsíční mzda
ve zdravotnických zařízeních *)**

Kategorie pracovníků	Průměrný počet pracovníků ¹⁾	Průměrná měsíční mzda (v Kč)			Průměrná měsíční mzda v ČR (v Kč)
		celkem	z tarifního platu ²⁾	z ostatních složek mezd ³⁾	
Celkem	10 220,26	18 246	10 683	7 563	18 964
v tom:					
lékaři a zubní lékaři	1 213,31	36 560	16 501	20 059	37 077
farmaceuti	27,39	33 642	16 944	16 698	32 272
sestry ⁴⁾	3 932,60	16 990	10 940	6 049	17 950
OZPBD ⁴⁾	923,90	20 344	11 735	8 609	19 254
ZPSZ ⁴⁾	331,43	17 203	12 172	5 032	18 605
ZPOD ⁴⁾	1 465,67	13 396	8 168	5 228	13 221
JOP ⁴⁾	58,69	18 992	12 355	6 637	20 948
pedagog. pracovníci	1,53	14 729	10 944	3 785	20 165
THP	785,95	17 681	10 272	7 409	18 058
dělníci a provozní pracovníci	1 479,79	10 288	6 766	3 521	10 606

Pozn.: Na základě zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních, byly změněny kategorie pracovníků.

Údaje za nové kategorie pracovníků tak již nejsou totožné a plně srovnatelné s předchozími roky.

*) Odměňujících podle zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (příspěvkové zdravotnické organizace a organizační složky státu)

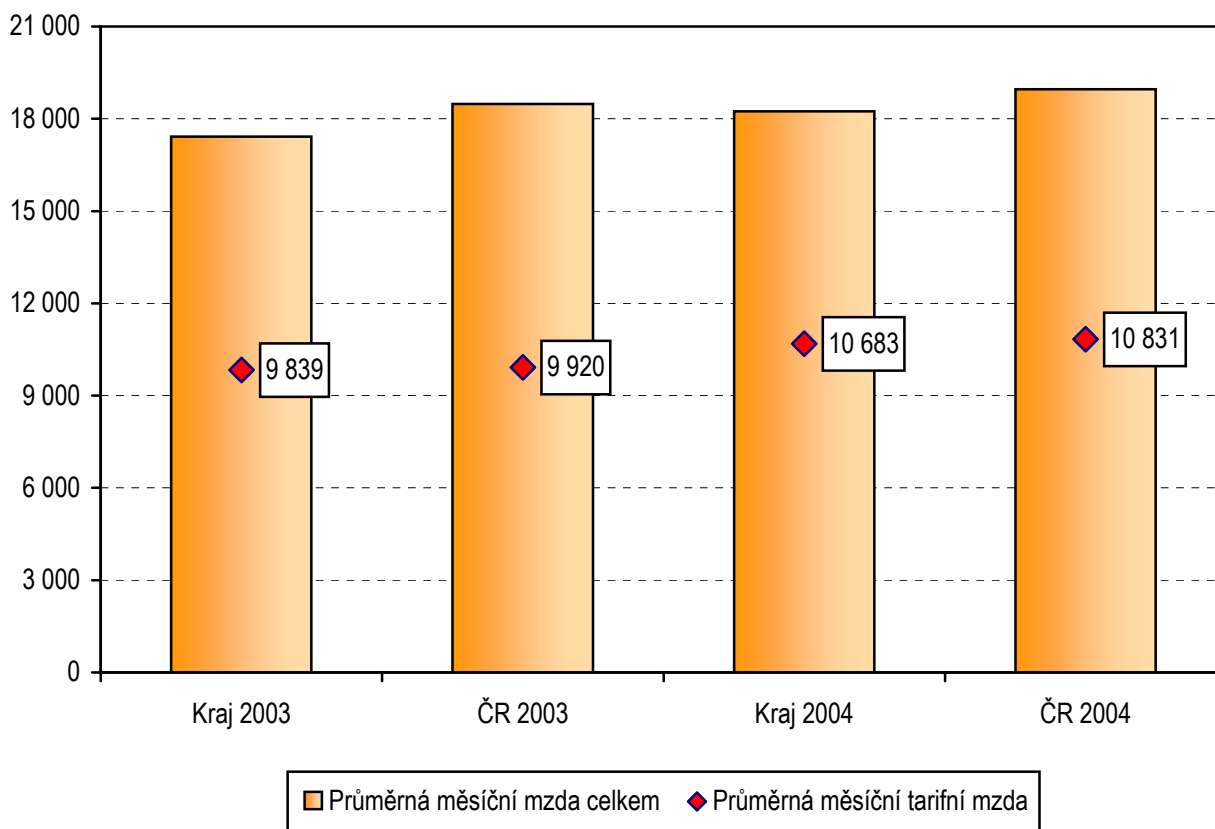
¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Tarifní plat dle § 6 nař. vlády č. 251/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

³⁾ Příplatek za vedení, příplatek za zastupování, zvláštní příplatky, plat za práci přesčas včetně příplatku, odměna za pracovní pohotovost, příplatky za práci v SO + NE, příplatek za práci ve svátek, příplatek za noční práci, příplatek za dělenou směnu, plat při výkonu jiné práce a práce v cizině, další plat, náhrady mzdy, osobní příplatek, odměny

⁴⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři dle zákona č. 96/2004 Sb. - viz. použité zkratky zdravotnických pracovníků

Průměrná měsíční tarifní mzda ve zdravotnických zařízeních *)

*) Odměňujících podle zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (příspěvkové zdravotnické organizace a organizační složky státu)

**Průměrný počet pracovníků a průměrná měsíční mzda
ve zdravotnických zařízeních *) podle zřizovatele**

Kategorie pracovníků	Průměrný počet pracovníků ¹⁾	Průměrná měsíční mzda celkem (v Kč)	z toho			
			tarifní plat ²⁾	plat za práci přesčas	odměna za pracovní pohotovost	náhrada mzdy
organizace přímo řízené MZ						
Celkem	1 066,43	16 558	10 490	300	99	1 875
v tom:						
lékaři a zubní lékaři	56,33	29 306	16 709	1 091	1 355	3 343
farmaceuti	-	-	-	-	-	-
sestry ³⁾	262,39	18 287	11 099	329	-	2 186
OZPBD ³⁾	135,77	15 102	10 818	314	26	1 700
ZPSZ ³⁾	88,95	20 439	13 741	261	-	2 283
ZPOD ³⁾	137,03	12 108	7 794	241	5	1 436
JOP ³⁾	30,07	16 781	11 979	13	-	2 066
pedagog. pracovníci	-	-	-	-	-	-
THP	163,76	18 873	11 144	92	1	2 007
dělníci a provozní pracovníci	192,13	10 855	7 232	301	129	1 124
organizace řízené územními orgány v kraji						
Celkem	9 153,83	18 443	10 706	1 194	491	1 843
v tom:						
lékaři a zubní lékaři	1 156,98	36 913	16 491	5 143	2 629	3 123
farmaceuti	27,39	33 642	16 944	1 986	309	3 160
sestry ³⁾	3 670,21	16 897	10 929	400	126	1 799
OZPBD ³⁾	788,13	21 247	11 893	1 803	582	2 326
ZPSZ ³⁾	242,48	16 016	11 596	151	111	1 887
ZPOD ³⁾	1 328,64	13 529	8 207	868	126	1 344
JOP ³⁾	28,62	21 314	12 749	1 129	720	2 466
pedagog. pracovníci	1,53	14 729	10 944	-	-	1 767
THP	622,19	17 367	10 043	210	251	1 785
dělníci a provozní pracovníci	1 287,66	10 203	6 697	526	116	1 013

Pozn.: Na základě zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních, byly změněny kategorie pracovníků.

Údaje za nové kategorie pracovníků tak již nejsou totožné a plně srovnatelné s předchozími roky.

*) Odměňujících podle zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (příspěvkové zdravotnické organizace a organizační složky státu)

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Tarifní plat dle § 6 nař. vlády č. 251/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

³⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři dle zákona č. 96/2004 Sb. - viz. použité zkratky zdravotnických pracovníků

Změny průměrné měsíční mzdy a průměrné tarifní mzdy ve zdravotnických zařízeních *) podle zřizovatele

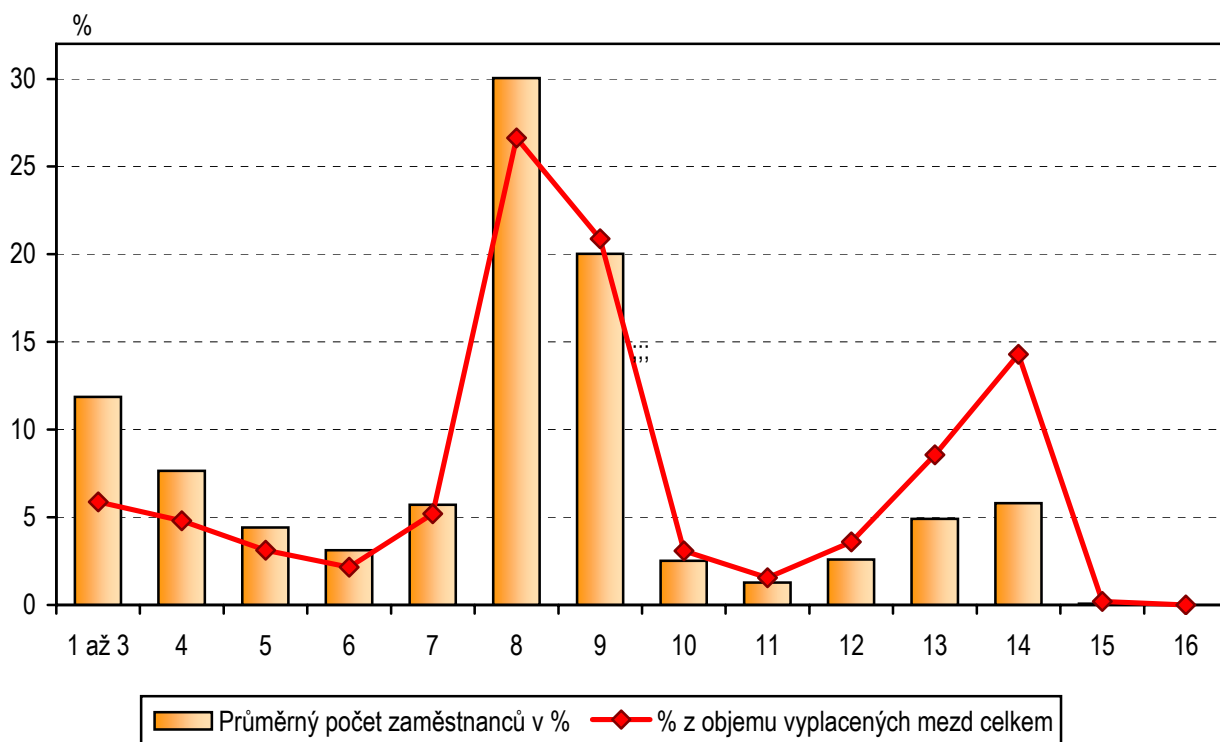
Kategorie pracovníků	Indexy roků 2004/2003 (v %)							
	průměrná měsíční mzda				průměrná tarifní mzda			
	organizace přímo řízené MZ		organizace řízené územními orgány		organizace přímo řízené MZ		organizace řízené územními orgány	
	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR	v kraji	v ČR
Celkem	100,4	102,1	105,3	101,8	105,4	108,9	108,9	108,9
z toho:								
lékaři a zubní lékaři	107,8	103,3	111,9	102,8	114,1	114,4	115,4	114,9
farmaceuti	-	101,7	106,6	103,1	-	113,6	111,1	116,5
THP	109,1	96,8	104,1	101,7	85,9	100,4	106,1	106,6
dělníci a provozní pracovníci	103,2	94,5	102,2	100,6	106,5	106,2	106,0	106,5

Pozn.: Na základě zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních, byly změněny kategorie pracovníků.

V tabulce jsou proto uvedeny pouze ty kategorie, které jsou plně srovnatelné s předcházejícím rokem.

*) Odměňujících podle zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (příspěvkové zdravotnické organizace a organizační složky státu)

Přehled průměrného počtu pracovníků a mezd v jednotlivých platových třídách ve Středočeském kraji v roce 2004 v %

Průměrný počet pracovníků a průměrná měsíční mzda v nemocnicích odměňujících podle zákona o platu *) a o mzdě **)

Ukazatel			Nemocnice odměňující své pracovníky podle zákona	
			o platu	o mzdě
Průměrný počet pracovníků ¹⁾	absolutně	lékaři a zubní lékaři sestry ²⁾	1 048,37 3 377,95	244,22 728,87
	index 2004/2003 (%)	lékaři a zubní lékaři sestry ²⁾	87,0 .	238,0 .
Průměrná měsíční mzda (v Kč)	absolutně	lékaři a zubní lékaři sestry ²⁾	35 734 16 826	32 126 15 479
	index 2004/2003 (%)	lékaři a zubní lékaři sestry ²⁾	109,8 .	116,9 .

Tečka (.) Na základě zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních, byly změněny kategorie pracovníků.

Údaje za nové kategorie pracovníků tak již nejsou totožné a plně srovnatelné s předchozími roky.

*) Zákon č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (organizační složky státu a příspěvkové zdravotnické organizace)

***) Zákon č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (nestátní zdravotnická zařízení, podnikatelské subjekty)

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři dle zákona č. 96/2004 Sb. - viz. použité zkratky zdravotnických pracovníků